

Forskning, bildning och debatt

Tips ur Arkiv förlags utgivning
för dig som undervisar i

STATSVETENSKAP

Arkiv

Varsågod!

Sedan 1974 har vi på Arkiv förlag publicerat akademisk facklitteratur inom samhällsvetenskap och humaniora. Vi ger ut både ny svensk och internationell forskning och tidlösa klassiker.

Många av våra titlar är redan uppskattad kurslitteratur vid universitet och högskolor runt om i Sverige. I den här katalogen presenterar vi några böcker som vi tror särskilt kan intressera dig som undervisar i **STATSVETENSKAP**. Det är forskning, bildning och debatt som fördjupar och utmanar studenternas möte med sitt ämne, fält och framtida yrkesliv.

Böckerna finns att beställa i bokhandeln eller direkt från förlaget. Behöver du ett lärarexemplar inför en specifik kurs är det bara att höra av dig. Hela vår utgivning finns på vår hemsida

ARKIV.NU

och fler tips för angränsande och andra ämnen hittar du på

ARKIV.NU/FOR-LARARE/

Arkiv förlag
Box 1559 · 221 01 Lund
BESÖK Stora Gråbrödersgatan 17a
046-13 39 20 · arkiv@arkiv.nu

JÜRGEN HABERMAS

Borgerlig offentlighet

*Kategorierna "privat" och
"offentligt" i det moderna samhället*

Jürgen Habermas har genom sina filosofiska och samhällsteoretiska arbeten kommit att bli Frankfurtskolans ledande gestalt under efterkrigstiden. Hans magnifika genombrotsverk *Borgerlig offentlighet* är en brett upplagd historisk och sociologisk undersökning av hur den tidiga borgerligheten skapade den moderna åtskillnaden mellan "privat" och "offentligt", varvid offentligheten tilldelades rollen som kritisk granskare av statens verksamhet.

Habermas visar på ett fascinerande sätt hur kapitalismens utveckling och de samhällseliga motsättningarna undergräver möjligheterna till en sådan kritisk kontroll och hur gränserna mellan "privat" och "offentligt" ständigt är i förändring.

Boken är en självklar utgångspunkt för alla intresserade av masskommunikation och massmedier; för alla som vill förstå förutsättningarna för den moderna litteraturens uppkomst; för alla utforskare av det "offentliga rummet"; för de aktuella diskussionerna om den offentliga sektorn, välfärdssamhället och socialstaten.

I en utförlig inledning introducerar statsvetaren Mats Dahlkvist (numera Lindberg) bokens centrala teman.

Moderna klassiker

Jürgen Habermas
Borgerlig offentlighet

Arkiv förlag

Översättning: Joachim Retzlaff
334 sidor, aktuell upplaga 2003
Trådbundet mjukband
ISBN: 9789179241636



Originalets titel:
Strukturwandel der Öffentlichkeit.
*Untersuchungen zu einer Kategorie
der bürgerlichen Gesellschaft*
ursprungligen utgiven 1962



176 sidor, aktuell upplaga 2017
Mjukband
ISBN: 9789179242886



LENNART J. LUNDQVIST

Miljöpolitik – i går, i dag, i morgon

Hur kan vi bevara de naturresurser som tillhör oss alla samtidigt som vi slår vakt om demokratin och den individuella valfriheten?

I den här boken diskuterar Lennart J. Lundqvist fyra olika sätt att möta den kommande globala resursknappheten. Oavsett vilken modell vi väljer måste den bygga på medborgarnas delaktighet och statens förmåga att leda utvecklingen. Ju öppnare ett samhälle är för nya idéer och aktörer, desto lättare är det för olika intressen att delta i debatten och få gehör för sina synpunkter. Samtidigt måste samhället vara starkt nog att ta fram och samordna initiativ och idéer till klara handlingslinjer. Det måste finnas institutioner för en sådan samverkan som kan skapa legitimitet för de drastiska beslut och dramatiska omställningar som mänskligheten står inför.

Ansvar för hur bördor och nyttor ska fördelas i en tid med nya former av knapphet måste vila på den representativa demokratis grund. Bara så kan vi som samhällsmedborgare behålla makten över vår framtid.

ELINOR OSTROM

Allmänningen som samhällsinstitution

Hur ska vi gemensamt kunna använda och samtidigt vårda världens resurser på ett för framtiden hållbart sätt? Det framstår allt mer som mänsklighetens verkliga ödesfråga.

I sin epokgörande bok *Allmänningen som samhällsinstitution* analyserar Elinor Ostrom (1933–2012) de situationer där människor gemensamt använder resurser. Ostrom utmanar de uppfattningar som bara ser två lösningar på ”allmänningens tragedi”: privatisering eller statlig reglering. Hon visar att människor genom frivillig organisering kan skapa livskraftiga institutioner som förmår att förvalta ömtåliga och knappa resurser. Ostroms teori har räckvidd och relevans långt utöver de sammanhang hon studerar.

Boken har sedan den först publicerades 1990 blivit ett standardverk för samhällsvetare och fått allt större spridning bland miljöintresserade forskare i alla discipliner. Samtidigt med att boken för första gången gavs ut på svenska 2009 blev Elinor Ostrom historisk när hon som första kvinna fick priset i ekonomisk vetenskap till Alfred Nobels minne.

I bokens inledning presenterar statsvetaren Lennart J. Lundqvist Ostroms bidrag till den hållbara utvecklings problem.

Moderna klassiker

Elinor Ostrom
Allmänningen som
samhällsinstitution

Arkiv förlag

Översättning: Sven-Erik Torhell
368 sidor, aktuell upplaga 2019
Trådbundet mjukband
ISBN: 9789179243326



Originallets titel:
*Governing the commons.
The evolution of institutions
for collective action*
ursprungligen utgiven 1990

Arkiv



280 sidor, aktuell upplaga 2010
Mjukband
ISBN: 9789179242299



BO ROTHSTEIN

Den socialdemokratiska staten

*Reformer och förvaltning
inom svensk arbetsmarknads-
och skolpolitik*

Bo Rothstein är idag en av Sveriges ledande statsvetare. Hans avhandling från 1986, *Den socialdemokratiska staten*, blev startskottet för hans tre uppmärksammade arbeten om den moderna staten. I denna bok finns utgångspunkten för såväl *Den korporativa staten* som det mer programmatiska arbetet *Vad bör staten göra?*

I *Den socialdemokratiska staten* tar sig Rothstein an två olika politikområden: skolan och arbetsmarknaden. Han ser Arbetsmarknadsstyrelsen som en socialdemokratisk reformbyråkrati, präglad av en "kaderförvaltning" och befolkad av tjänstemän med rötter i fackföreningar och arbetarrörelse. Jämfört med AMS är skolans byråkrati, förkroppsligad i Skolöverstyrelsen, mer traditionell. Dessa två slags förvaltningsapparater gav socialdemokratien radikalt olika möjligheter att genomdriva sina politiska mål, framgångsrikt ifråga om arbetsmarknaden och mindre framgångsrikt i skolans fall.

Rothstein visar att politik inte bara är att vilja utan också att ha verktyg för att kunna genomföra.

KARL POLANYI

Den stora omdaningen

*Marknadsekonomins
uppgång och fall*

Den stora omdaningen är den klassiska skildringen av det liberala marknadssamhällets uppgång och fall från slutet av 1700-talet till andra världskriget. Titeln syftar på den omvälvning av samhällslivet som ekonomins tillväxt och förändring medförde, via uppkomsten av marknader för pengar, arbetskraft, produktionsmedel, varor och mark.

Karl Polanyi (1886–1964) kritiserar tanken att de frikopplade marknaderna är ett naturligt socialt tillstånd. De är för honom varken eviga eller spontant framvuxna lösningar. Iscensättandet av den liberala utopin – att marknaderna automatiskt kan reglera samhällets och människors väl och ve – krävde tvärtom politiska ingrepp och lagändringar av gigantisk omfattning.

Polanyi visar sedan hur dessa fria marknader åter infogas i och underordnas samhällets styrning. Inskränkningen av marknadernas självständighet var för Polanyi en naturlig åtgärd, ett samhällets spontant framvuxna skydd.

Sociologen Gunnar Olofssons inledning lyfter fram centrala och viktiga teman i Polanyis arbete och skildrar hans bakgrund och betydande insats för nationalekonomin och samhällsvetenskapen.

Moderna klassiker

Karl Polanyi

Den stora omdaningen

Arkiv förlag

Översättning: Sven-Erik Torhell
344 sidor, aktuell upplaga 2012
Trådbundet mjukband
ISBN: 9789179242435



Originalets titel:
*The great transformation.
The political and economic
origins of our time*
ursprungligen utgiven 1944



Översättning: Nina Björk
245 sidor, aktuell upplaga 2022
Trådbundet danskt band
ISBN: 9789179243661



Se också författarens "fallstudie"
*Röd tro. Socialistisk kultur och
livsåskådning under tvåhundra år*
ISBN: 9789179243715

Originalalets titel:
Religion and politics under capitalism
ursprungligen utgiven 2019

STEFAN ARVIDSSON

Religion och politik under kapitalismen *Humanistiska tankar och termer*

Frågor om förhållandet mellan religion och politik har alltmer hamnat i centrum för samhällsdebatten både i Sverige och internationellt. Det är också ett stort forskningsämne med gamla anor i flera skilda discipliner. Men forskningen har i huvudsak utvecklats för sig inom respektive ämne och det saknas en gemensam förståelse av den omstridda relationen.

I den här boken benar religionshistorikern Stefan Arvidsson ut de olika perspektiven för att hjälpa oss att bättre förstå skillnaderna och relationerna mellan specifikt religiösa, politiska, ekonomiska och kulturella fenomen i moderna kapitalistiska samhällen. Bland annat gör han upp med tendensen att se allting som religion och lyfter istället fram betydelsen av myter, ritualer och folklig massmobilisering inom politiken. Han problematiserar också synen på totalitarism som religion och ifrågasätter en rad vanliga antaganden om vad som är utmärkande för vår sekulära tid.

Boken erbjuder en analys av alla de vetenskapliga traditioner som rymts inom forskningen om religion och politik. Som sådan är den oumbärlig för alla som närmar sig ämnet oavsett disciplintillhörighet.

KARL MARX

Kapitalet

Kritik av den politiska ekonomin

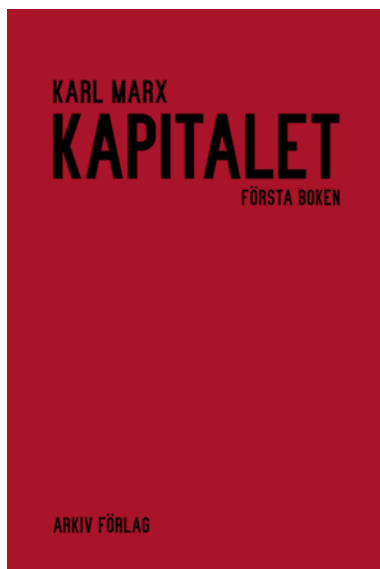
Första boken

Kapitalets produktionsprocess

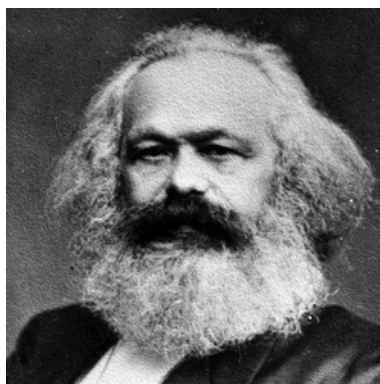
I dag möter vi en pågående global industrialisering utan motstycke i mänsklighetens historia, med åtföljande urbanisering, modernisering och övergång till kapitalistisk penningekonomi runt om i världen. De nya sociala och kulturella förhållandena globalt, och löntagarnas nya ställning och situation globalt, har dock påtagliga likheter med situationen i Europa under den framträngande industrialiseringen vid mitten av 1800-talet.

Där och då författade Karl Marx (1818–83) sitt huvudarbete *Das Kapital*, ett av de mest betydande verken i samhällsvetenskapens och den politiska idédebattens historia, som även utgör en ovärderlig samtida historieskrivning om den industriella revolutionens omvälvande kraft. Marx teori om kapitalismen som en historieförändrande och samhällsomformande institutionell struktur och dess tillhörande sociala relationer, där kapitalets vinstmotiv är den centrala drivkraften, har därmed fått en förnyad och paradoxal aktualitet.

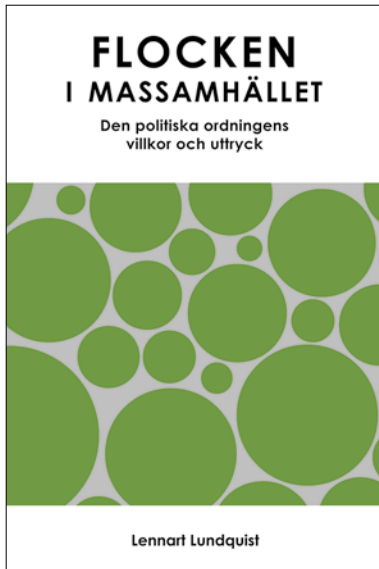
I sin inledning till *Kapitalets* första bok ger statsvetaren Mats Lindberg en introduktion till verket och Marx teori utifrån dagens samhällsvetenskapliga terminologi.



Översättning: Ivan Bohman
892 sidor, aktuell upplaga 2018
Trådbundet klotband
ISBN: 9789179243203



Originalalets titel:
Das Kapital.
Kritik der politischen Ökonomie.
Erster Band.
Der Produktionsprozeß des Kapitals
ursprungligen utgiven 1867



272 sidor, aktuell upplaga 2011
Trådbundet mjukband
ISBN: 9789179242381



LENNART LUNDQUIST

Flocken i massamhället

*Den politiska ordningens
villkor och uttryck*

Flocken i massamhället blev ett av professorn i statsvetenskap Lennart Lundquists (1938–2014) sista verk. I detta nyskapande arbete kritiserar han hur humanvetenskaperna ständigt tycks återvända till redan förkastade teorier utan att komma vidare. Enligt Lundquist borde de istället eftersträva en fastare punkt att bygga teorikonstruktionerna på, och en möjlighet är att då anknyta till biologins evolutionstänkande.

Under hela sin tillvaro har människan levt i små flockar. Med samhällenas tillväxt blev flocken otillräcklig för politisk organisering och då introducerades organisationer och institutioner. Men de är bara formella konstruktioner, beroende av flockarna för att kunna fungera. Numera kallas de dock inte "flockar" utan "individenätverk".

Lundquist visar hur samhället är ett virrvarr av formellt (organisationer och institutioner) och informellt (individenätverk och individer) i ständig förändring. Under de senaste 150 åren har vi haft en stabil maktförskjutning till fördel för organisationer och institutioner. Men nu verkar det som att vi i accelererande takt går tillbaka till utgångsläget – individer och individenätverk återtar makten och hotar institutionerna.

MICHEL FOUCAULT

Övervakning och straff

Fängelsets födelse

Varför intar fängelset en så dominerande plats i dagens straffsystem? Den frågan står i centrum för Michel Foucaults *Övervakning och straff*, den kanske mest inflytelserika i hans långa rad av civilisationskritiska undersökningar.

Den övergång från brutala kroppsstraff till fängelsestraff som upplysningsmännen såg som en seger för humanism och förnuft, vill Foucault tvärtom se som följden av en ny och effektivare disciplinering av människorna. Denna strävan går igen på en rad områden, från 1600-talet och framåt: skolväsendet, arméerna och – inte minst – fabriker. En äldre form av maktutövning ersätts av en ny och än mer långtgående, som ytterst syftar till människornas fullständiga normalisering och anpassning till det nya produktionssystemets krav. I fängelseinstitutionen får dessa tendenser sitt mest fullödiga uttryck.

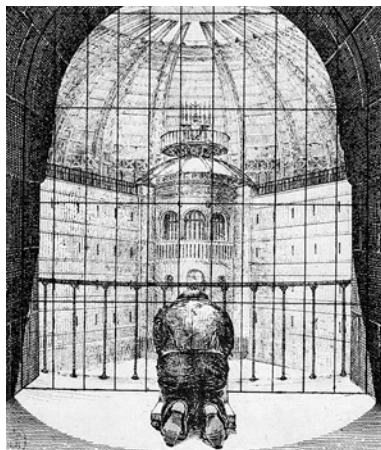
I ett språk som vibrerar av patos och inlevelse med de förtryckta och plågade illustrerar Foucault sina teser med skakande inblickar i straffets och disciplinerings historia. I en inledning till boken ger sociologen Sune Sunesson en klagörande presentation av Foucaults tänkande och inflytande.

Moderna klassiker

Michel Foucault
Övervakning och straff

Arkiv förlag

Översättning: C. G. Bjurström
356 sidor, aktuell upplaga 2017
Trådbundet mjukband
ISBN: 9789179242923



Originalets titel:
Surveiller et punir.
Naissance de la prison
ursprungligen utgiven 1975



272 sidor, aktuell upplaga 2021
Trådbundet flexoband
ISBN: 9789179243524



SVEN-AXEL MÅNSSON
& SVANTE LUNDBERG

Den politiska generationen *Kontinuitet och förändring* *1968–2018*

Vintern 1968 rekryterade de unga forskarna Svante Lundberg och Sven-Axel Månsson några deltagare i en demonstration i Malmö till att intervjuas i en sociologisk undersökning. Det blev början på Sveriges sannolikt längsta forskningsprojekt, som nu, femtio år senare, sammanfattas i denna bok.

I boken *Demonstranter*, som kom ut 1970, var syftet att ge en rättvisare bild av den politiskt medvetna ungdomen än den som medierna hade spridit under de turbulenta åren i slutet av sextioalet. Tjugo år senare sökte författarna upp sina intervjupersoner på nytt och kunde då konstatera att deras politiska aktivitet hade klingat av, men att de ändå kände sig tillhöra en alldeles speciell politisk generation – ”sextioåttor” hade blivit ett begrepp och en kollektiv identitet. Den andra boken, *68:or*, kom ut 1993.

I *Den politiska generationen* fortsätter samtalet mellan författarna och demonstranterna, ytterligare ett kvarts sekel senare. Vad har bestått och vad har förändrats? Vilka lärdomar har intervjupersonerna dragit på det personliga och det politiska planet? Och vartåt pekar deras politisk-moraliska kompass idag? Resultatet är ett unikt underifrånperspektiv på svensk politik under femtio år.

ALBERT O. HIRSCHMAN

Sorti eller protest
En fråga om lojaliteter

Ekonomer Albert O. Hirschman (1915–2012) visar i sitt berömda arbete *Sorti eller protest* hur fruktbart det är att kontrastera sortin, protesten och lojaliteten som olika sätt att handla inom den ekonomiska, politiska och civila sfären. I företag, politiska partier, organisationer eller nationer, i bagatellartade situationer eller livsavgörande ögonblick ställs individen ibland inför valet mellan att lojalt acceptera, att säga ifrån och försöka påverka eller att ta konsekvenserna av en oacceptabel och ohållbar situation och dra sig ur spelet.

Hirschmans eleganta teori och uppslagsrika begrepp erbjuder skarpa vetenskapliga verktyg för analyser av många av samtidens frågor. Hans begrepp är lika tillämpbara på historiens stora skeenden, dess vändpunkter – Berlinmurens och Östtysklands fall – som i en analys av den skröplige åldringens utsatthet i ett hårdhänt rationaliserat vårdmaskineri. Det är inte märkligt att denna bok blivit en klassiker.

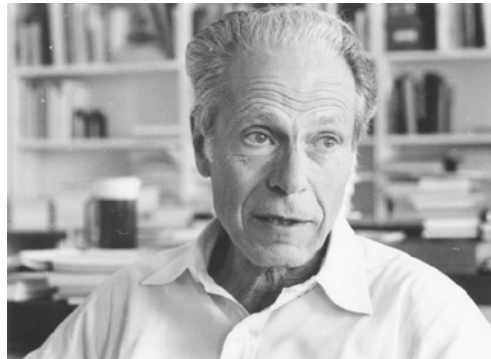
Statsvetaren Lena Agevall och sociologen Gunnar Olofsson beskriver kort Hirschmans liv och verk och diskuterar i ett förord författarens egen vidareutveckling av bokens begrepp och tematik.

Moderna klassiker

Albert O. Hirschman
 Sorti eller protest

Arkiv förlag

Översättning: Sten Hemmingson
 & Mats Larsén
 192 sidor, aktuell upplaga 2008
 Trådbundet mjukband
 ISBN: 9789179242138



Originalalets titel:
Exit, voice, and loyalty
 ursprungligen utgiven 1970



190 sidor, aktuell upplaga 2018
Trådbundet danskt band
ISBN: 9789179243166



Se också Gunnar Hanssons arbete
om Wigforss förhållande till prag-
matismens politiska filosofi, boken
Om samhällets omvandling
ISBN: 9789179242350

GUNNAR HANSSON

Reformism och utopism

*Wigforss, efterkrigstid
och socialdemokratis framtid*

Idén om att utifrån värden som förnuft, frihet och jämlikhet omgestalta hela samhället kan te sig förlegad i en tid när utopierna har dödförklarats. Det råder en utbredd skepsis mot möjligheten att driva en rationellt grundad reformpolitik som vill något mer än att anpassa sig till särintressen och marknadens krav.

Modernismens politiska tänkande, som var tongivande under större delen av efterkrigstiden, förefaller ha vittrat sönder som ideologiskt kraftfält. Men i dess i grunden hoppfulla och konstruktiva attityd till människan och samhället finns viktiga lärdomar för vår samtid och en motvikt till den cynism och egoism som riskerar att undergräva idén om samhället som ett gemensamt projekt och ansvar.

I Gunnar Hanssons bok får vi följa hur Ernst Wigforss, den svenska socialdemokratis ledande teoretiker, under tidig efterkrigstid och framåt försökte utforma en vision för politiskt tänkande och handlande i syfte att skapa ett annat och bättre samhälle. Denna vision hade inslag av såväl utopism som reformism, och pragmatismen var en ledstjärna för det politiska arbetet.

CHARLES TILLY

Beständig ojämlikhet

Varför är alla moderna samhällen ojämlika? Är det något som är önskvärt eller av naturen givet, eller kan det reformeras bort? I denna internationellt mycket uppmärksammade bok försöker den amerikanske historikern och sociologen Charles Tilly (1929–2008) förklara hur skillnader mellan grupper av människor skapas och vidmakthålls.

Ojämlikheter befästs genom att underordnade grupper anpassar sig efter de rådande omständigheterna och genom att makt- och organisationsmönster sprids och efterliknas i nya sammanhang och organisationer, menar Tilly. Han belägger sin enkla och eleganta teori med en rad historiska och aktuella exempel: klass- och längdskillnader i 1700-talets England, apartheid i 1900-talets Sydafrika och den bristande jämställdheten i dagens stora sjukhusorganisationer.

Charles Tilly har skrivit en mängd inflytelserika arbeten om de europeiska staternas tillblivelse och utveckling, om folklig mobilisering och om historia som samhällsvetenskap.

Bokens styrka är dess originalitet och ambition att bryta med de invanda perspektiven inom ojämlikhetsforskningen.

– Thomas Brante i *Svenska Dagbladet*



Översättning: Sven-Erik Torhell
272 sidor, aktuell upplaga 2000
Trådbundet mjukband
ISBN: 9789179241353



Originalets titel:
Durable inequality
ursprungligen utgiven 1998

För få tips? På
arkiv.nu/for-larare/
hittar du fler
ämneskataloger